

Een boerenzwaluw

Henk Meeuwsen vult cd's met natuurgeluid. Op zon- en feestdagen trekt hij erop uit. Droog weer en een licht briesje vormen de ideale condities. De pure klank van de natuur, daar het gaat het hem om. Door **Guido van Oorschot**

Vocht is goed voor de vogelzang', zegt Henk Meeuwsen. Hij boft dan ook met het onweer dat zojuist over Overijssel is getrokken. Aan vocht geen gebrek in De Weerribben. Dat het heeft gespoekt bewijzen een paar afgewaaide takken.

Het is zondagochtend halfvijf: nabij de gehuchten Muggenbeet en Nederland rolt Meeuwsen in het donker dertig meter microfoonsnoer af. Hij steekt de plug in een voorversterker en verbindt die door naar zijn schok- en spatwaterbestendige laptop.

In kleermakerszit volgt hij het

natuurgeluid. 'Hoor je dat geknetter, alsof er twee steentjes tegen elkaar slaan? Dat is de alarmroep van een zwartkop. En dat langgerekte gemiauw, dat moet een jonge buizerd zijn.'

Het komt voor dat Henk Meeuwsen (1963) 's nachts zes uur in de weer is, 'zonder honger en dorst'. Voordat hij dan thuis in Wageningen in bed duikt, luistert hij stevast de hoogtepunten af. 'Even herbeleven' noemt hij dat. Zijn digitale archief puilt uit met natuurgeluiden. Van de mooiste vervaardigt hij in eigen beheer cd's. Die hebben titels als *Merels en meer*, *Het Woud*, of *In de tuin onder de pannen* ('Zo klinkt de natuur rond huis en boerderij als iedereen nog slaapt').

Recentste aanwinst van Meeuwsen Natuurgeluiden: *Nachtegaal*. De hoofdrolvertolker trof hij op 4 juni 2006 aan in De Weerribben, in een stukje bos dat er nu dampig bij ligt. Urenlang zat het beestje te zingen, terwijl de natuur langzaam overging van nacht naar dag.

Nu, eind juli, lijkt het nachtegalenseizoen toch wel uitgedoofd. In de verte schraapt een grauwe gans zijn keel. Vanuit een rietkraag lan-

ceert de sprinkhaanzanger zijn triller. Vroeg op is ook de blauwe reiger, die als silhouet tegen de nachthemel voorbijwiekt. En hé, *tsiwiet!, tsiwiet!*, een boerenzwaluw slaat alarm.

Roofvogelpaniek, vermoedt Meeuwsen.

Op zon- en feestdagen trekt hij eropuit. Dan is Nederland op z'n stilst: geen vroeg vrachtverkeer, iedereen slaapt uit. Droog weer en een licht briesje vormen de ideale condities. Bij oostenwind lonkt het Bargerveen achter Emmen. Waait het vanuit het noordwesten, dan vind je Meeuwsen in De Weerribben. Hij telt huiszwaluwen in Brabant en gaat binnenkort de hei op voor krekkel en sprinkhaan. In vakantietijd toert hij met zijn rode VW-camper graag door Zweden. Prachtige parelduikers hebben ze daar.

Paradijselijk, zegt Meeuwsen. Het liefst opereert hij solitair. Stilzitten, luisteren, genieten. 'Natuurgeluid is iets eeuwigs, het gaat altijd maar door. Ik zat op te nemen in het Braziliaanse regenwoud en besepte opeens dat het daar al honderdduizenden jaren geen seconde stil is geweest.'

Maar wel vaak een muskieten-netje mee. Anders zuigen de muggen je leeg, of grijpt een wolk geniepig stekende knutjes z'n kans. In zijn halve baan als onderzoeks-assistent bij Alterra - 'kennisinstituut voor de groene ruimte' - vindt Meeuwsen hooguit broodkrui-mels in zijn toetsenbord. Na een nachtelijke geluidsexpeditie schraapt hij vooral insectenlijkjes van z'n laptop.

Het is halfzes, over 23 minuten komt de zon op. Het gedruis van een vliegtuig vermengt zich met het getik van een roodborstje. En eindelijk, met een laag, alarme-rend rollertje meldt zich de nachtegaal. 'Hij zit er dus nog steeds', zegt Meeuwsen. 'Maar de hormonen gieren allang niet meer door zijn keel, zoals in het voorjaar.'

Hele wintermiddagen spendeert Meeuwsen aan het catalogiseren van zijn opnamen. Minutieuus noteert hij wat hij hoort. Een blauwborst op de voorgrond. Een kikker ver weg. Een ritselend blad. Een druppel. Een echo van de bosrand. Zijn maag die knort. En geen plek in Nederland zonder kraaiende haan. Het boerenbedrijf levert wel meer verstoring: de ventilator

slaat alarm

Henk Meeuwsen bezig met het maken van natuuroptnamen. Foto Harry Cock / de Volkskrant

van een stal, een melkmotor die aanslaat, of het gestage *tsjik tsjik* van een sproei-installatie.

Een tijdje geleden, na een Weerribbentocht, liep hij terug naar zijn camper en passeerde een boer.

'Zo' zei de man, 'u bent er vroeg bij.'

'Nou' antwoordde Meeuwsen, 'ik ben eigenlijk alweer klaar.'

Bij het samenstellen van een cd probeert hij het knippen, plakken en filteren tot een minimum te beperken. Onder het spervuur van de nachtegaal zal Meeuwsen nooit een new age-achtig beekje monteren. De pure klank van de natuur, daar gaat het om. En noem hem vooral geen geluidsjager. 'Ik beschouw mezelf eerder als iemand die geluiden vangt. Ik laat ze ook weer los.'

Van zijn merel-cd heeft hij ruim drieduizend stuks verkocht. Niet alleen aan 'echte luisteraars', ook aan liefhebbers die hun huiskamer op willen fleuren met natuur. Een blinde afnemer verklaapte dat hij de opnamen waarnam als 'geluidsschilderij'. En bijzonder was het spoedtelefoontje van een vrouw die een cd bestelde voor de

crematieplechtigheid van haar schoonvader. Vanaf zijn sterfbed wilde ze hem eerst nog even laten luisteren.

De oostelijke hemel boven De Weerribben kleurt oranje. Met een flits verschijnt het eerste reepje zon. Ja, nu kan Henk Meeuwsen ervan genieten. 'Maar normaal gesproken ben ik zo geconcentreerd op geluid, dat de mooiste zonsopkomsten aan mijn neus voorbijgaan.'

De cd's met vogel- en natuurgeluiden van Henk Meeuwsen zijn te bestellen op www.natuurgeluiden.nl, of telefonisch: 0317-415203

Hit of flop?

Luister naar fragmenten bij de muziekrecensies op internet en geef je mening.

> volkskrant.nl/muziek

Videoverslag

Gijsbert Kamer bespreekt de laatste popcd's

> vk.tv